

Ficțiuni autumnale

Se cuvine să cer scuze cititorilor mei pentru că n-am respectat, nici de astă dată, termenul la care mulți se așteptau. Deși motivele sunt cât se poate de obiective, ele țin de viața mea strict personală și nu merită pomenite. Sperând că voi dobândi și acum iertarea domniilor-voastre, încep, așa cum am făcut-o mereu, cu...

Luna septembrie debutează la **NAUTILUS** cu povestirea „**Lacul**”, semnată de **Liliana David**, prezență continuă în revistă, începând cu numărul din februarie 2011. Regăsim în text scriitura îngrijită a autoarei și nota moralizatoare a unei veritabile militante pentru binele comun. Înconjurați din toate părțile de răul cotidian, constatarea că mai sunt oameni care gândesc în felul **Liliane David** nu poate decât să-ți descrețească, fie și pentru o clipă, fruntea. Lăsându-se purtată de atmosfera creativă, tână noastră prietenă (îndrăznim să credem asta) a lunecat totuși de câteva (extrem de puține) ori: o mică inconsecvență logică („*În afară de sunetul liniștitor al ploii, nu se mai aude nimic. Din când în când trec mașini, stropind trecătorii de pe trotuare.*” – mașinile care stropeau trecătorii ar fi trebuit să se audă și ele, așa încât ar fi fost poate mai nimerită o formulare de genul „*În afară de sunetul liniștitor al ploii, se mai aud doar mașinile, din când în când, stropind trecătorii de pe trotuare.*”) și formula ușor stângace „*Nu mai judecă nimeni chiar corect.*” Ne bucură însă tare mult faptul că avem în persoana dumsale o peniță sârguincioasă, dornică să progreseze, și un om cu atât de mult bun-simț că mai poate da și la alții.

De bună calitate mi s-a părut și textul lui **Dan Ninoiu**, „**Strigoiul**”. Amestecul nuanțelor rustice, drăgăstos evocate, și a temei vampirice, finalul în suspans sunt atuurile unui horror așezat și, cu atât mai demn de laudă, ancorat în realitatea românească. În privința „limbei”, ar fi de reproșat o anumită larghețe, generatoare de accidente izolate, cum ar fi virgula lipsă după „*sat*”, care o lasă pe precedentă zăloagă între subiect și predicat, din „*bunicul meu, dascăl în biserica din acel sat se întorcea la fiecare slujbă duminicală ori de la vreo înmormântare încărcat*” (unde lipsește, evident, și un „*de*” înainte de „*la fiecare slujbă*”) sau formule pripite gen „*nu știam bune pe unde anume se găsesc*” (în loc de „*bune*” trebuia, negreșit, „*bine*”). La nivel narativ, aș mai avea de făcut o observație încă și mai subiectivă. Cântecelel-descântec menit să ajute la desfundarea urechilor inundate de apă („*Auras, păcuras, scoate apa din urechi, că ți-oi da parale vechi, și-ți voi bate dobele și-ți voi prinde fetele*”) este unul de sorginte moldavă, cumva nepotrivit cu localizarea olteană a intrigii (Pieleștii și Robăneștii sunt în apropiere de Craiova). Foarte posibil ca bunicul să fi fost născut în provincia lui Creangă și Eminescu, dar faptul că nu ni se spune nimic în acest sens până atunci ne lasă cumva la impresia de „lumi amestecate”, obligându-ne să căutăm singuri explicații. În rest, pe **Dan Ninoiu** îl vom aștepta de aici înainte ca pe un condei sprintar, sperând că n-are să ne dezamăgească.

Cea de-a treia povestire nautilă a lunii septembrie poartă un nume celebru, „**Metamorfoza**”. O versiune românească *on line* a scrierii omonime a lui **Franz Kafka** puteți găsi [aici](#) – din păcate fără toate diacriticele. Textul de față aparține lui **Alexandru Ioan Despina**, care ne dovedește din nou că are idei cât se poate de bune. În privința punerii în operă însă, ne lovim iarăși de același soi de pripeală pe care l-am mai întâlnit la scrierile domniei-sale și cu alte ocazii. De data asta, nu deranjază în mod special faptul că textul e pudrat cu mici neatenții de genul „*au chiar mai rău*” în loc de „*sau chiar mai rău*”, „**Mediul a decis s-o trateze**” în loc de „**Medicul a decis s-o trateze**” sau „*convingerea că urmează să mor*” în loc de „*convingerea că urmează să mor*”). Nici că unele enunțuri rămân cu sensurile suspendate, ca în „*am auzit un ciocănit la ușă, iar ciocănitul acesta care m-a determinat să mă opresc.*” Nici măcar faptul că numele personajului central se schimbă subit din „**Poenache Cătălin**” (vădit caofonic), cum ne este el prezentat la început, în „**Poenaru Cătălin**” (vezi paragraful al IV-lea sau cel final). Și nici chiar, la urma urmei, nuanța evident prețioasă pe care o capătă uneori expunerea, cum este cazul în „*a observat mai multe umbre executând o serie de mișcări haotice*”, care-mi amintește de compunerile școlărești despre acțiunile detașamentelor de pionieri care se întreceau la plantat de puieți: „*Detașamentul clasei a 2-a C a efectuat cel mai repede cele 36 de gropi, motiv pentru care am obținut*”

ARHIVE

- [o martie 2013](#)
- [o februarie 2013](#)
- [o ianuarie 2013](#)
- [o decembrie 2012](#)
- [o noiembrie 2012](#)
- [o octombrie 2012](#)
- [o septembrie 2012](#)
- [o august 2012](#)
- [o iulie 2012](#)
- [o iunie 2012](#)
- [o mai 2012](#)
- [o aprilie 2012](#)
- [o martie 2012](#)
- [o februarie 2012](#)
- [o ianuarie 2012](#)
- [o decembrie 2011](#)
- [o noiembrie 2011](#)
- [o octombrie 2011](#)
- [o septembrie 2011](#)
- [o august 2011](#)
- [o iulie 2011](#)
- [o iunie 2011](#)
- [o mai 2011](#)
- [o aprilie 2011](#)
- [o martie 2011](#)
- [o februarie 2011](#)
- [o ianuarie 2011](#)
- [o decembrie 2010](#)
- [o noiembrie 2010](#)
- [o octombrie 2010](#)
- [o septembrie 2010](#)
- [o august 2010](#)
- [o iulie 2010](#)
- [o iunie 2010](#)
- [o mai 2010](#)
- [o aprilie 2010](#)
- [o martie 2010](#)
- [o februarie 2010](#)
- [o ianuarie 2010](#)
- [o decembrie 2009](#)

CATEGORII

- [o Împenișări](#)
- [o Cultural](#)
- [o Fotocolaj](#)
- [o Lecturarium](#)
- [o Neclasificat](#)
- [o Note de călătorie](#)
- [o Poesis](#)
- [o Sci-Fi](#)

BLOGROLL

- [o ALEX PUZZLE](#)
- [o Balin Feri](#)
- [o Bebe & Voicu](#)
- [o Blogu' Cătălinii](#)
- [o Florin Pitea](#)
- [o George Sauciu](#)
- [o Horia Nicola Ursu](#)
- [o Iulian Iamandi](#)
- [o Michael Haulică](#)
- [o RESBOINIK](#)
- [o Ștefana Czeller](#)

POVESTIRILE MELE

- [o Basm din viitor \(cu accente horror\)](#)
- [o Dad](#)
- [o Eve](#)
- [o Final ratat](#)
- [o Grădina Yasminei](#)
- [o Hipernomazii](#)

titlul de *dețășung frunța în întrecerea pe școală...*” (În treacărt fie zis, afară de grandilocvența inutilă, expresia suferă și la nivel logic, fiindcă acțiunile (mișcările) „executate” sunt (ar trebui să fie) în prealabil exersate îndelung. Spunem, de pildă, că „*echipa de muncitori a executat lucrările de vopsitorie în termenul convenit*”, subînțelegând de aici că respectiva echipă e alcătuită din muncitori cu deprinderi formate, care nu pun mâna pe pensule sau pistoale de pulverizat pentru prima oară în viață, sau care nu învață acum să amestece vopselurile, lacurile și solvenții. Sau spunem că „*echipa națională de aerobic a executat în perfectă sincronizare dansul acrobatic*” și iarăși se subînțelege că în spatele „*executării*” stau ore de muncă asiduă, de antrenamente și exerciții. În aceste condiții, cum am putea să interpretăm **executarea de mișcări haotice**? Nu era mai simplu și mai natural să ni se spună, de pildă, doar că Poenaru (Poenache?) Cătălin „*a observat mai multe umbre mișcându-se haotic*”? Exprimarea inutil prețioasă transpare, mai mult sau mai puțin, și din alte formule: „*făcea seară de seară anumite teste mentale să-i verifice integritatea mintală*”, „*e la fel de normal ca și oricare altă persoană*” etc.

Ceea ce scade cu adevărat scriitura este însă modul nepotrivit în care sunt utilizați unii termeni. Spre exemplu, verbul „*a petrece*”, atunci când se referă la lucruri, evenimente, întâmplări etc. ce se desfășoară într-un anume fel, este reflexiv impersonal (unipersonal). Tocmai de aceea, când e vorba de evenimente în general, care se întâmplă fără a fi neapărat puse în legătură cu cineva anume, expresia consacrată este „**se petrec lucruri ciudate**”. Însă când astfel de lucruri se ivesc în viața unei anumite persoane, mereu și mereu sau numai într-o anumită perioadă de timp, particulară, obișnuim să spunem că acelei persoane „**i se întâmplă lucruri ciudate**”, în sensul că evenimente *întâmplătoare* și totodată *ieșite din comun* au loc în viața lui, poate ceva mai des decât ne-am așteptat, decât am considera normal. Din acest motiv, sunt de părere că formula „*a i se petrece* [cuiva] *lucruri ciudate*” nu este corectă, verbul „*a se petrece*” admițând aici sinonimie cu „*a se întâmpla*”, și nu cu „*a se desfășura*”. Așadar, pentru a ajunge, în fine, unde voiam, nu este corectă sau, cel puțin, nu este literară formularea „*o serie de lucruri ciudate au început să i se petreacă*”, pe care autorul o folosește, ci „*o serie de lucruri ciudate au început să i se întâmple*”. La fel de ciudat stau lucrurile în expresia „*teama ce-mi cuprinde mădularele*”, prin care ni se sugerează că respectiva stare sufletească ar fi un fel de cârcel chinându-ne mâinile sau picioarele, căci asta se înțelege, până la urmă, prin „*mădulare*”. În același fel este folosit și verbul „*a (se) întrupa*”, în expresia „*același răspuns mi se întrupează în minte*”, context în care alegerea este cel puțin nepotrivită, fiindcă sensul verbului este acela de „*a lua formă omenească*”, „*a se concretiza (în sens fizic)*”. O idee nu se poate întrupa în mintea cuiva. Nici un gând sau un răspuns. El se poate *concretiza*, dar nu în sens fizic, motiv pentru care sinonimia nu se păstrează până acolo încât să putem considera expresia din text corectă. Încă și mai rău este folosit la final verbul „*a iscăli*”, în enunțul „*Aici scrierile sale se întrerup brusc și doar o mică însemnare mai există pe marginea celorlalte, scrisă fără îndoială de aceeași mână, doar că literele sunt ceva mai mari, mai lăbărțate și mai aplecate, semn că le-a iscălit în grabă.*”, unde i se atribuie sensul de „*a scrie*”, pe care, în fapt, nu-l are, fiindcă „*a iscăli*” înseamnă „*a semna*”, adică a autentifica prin semnătură (olograf).

Aproape la fel de mult contribuie la devalizarea literară a textului și alte accidente, cum ar fi expresia vădit pleonastică din enunțul „*Băiatul a luat-o la sănătoasa, iar de atunci, ori de câte ori trece prin apropierea aceluși loc cu triste conotații are un puternic sentiment de teamă și anxietate*”, fiindcă mai multe dicționare de limbă română (Dicționar de neologisme – 1986; Noul dicționar explicativ al limbii române – 2002; Dicționar de sinonime – 2002) asociază „*anxietate*” cu „*teamă*” (eventual nedeterminată), folosirea defectuoasă a punctuației (în enunțul deja citat, spre exemplu, lipsește o virgulă după „*conotații*”, obligatorie pentru încadrarea corectă a propoziției subordonate – o circumstanțială; în „*trăgea obloanele și într-un întineric aproape deplin încerca să adoarmă*”, unde ar fi trebuit „*trăgea obloanele și, într-un întineric aproape deplin, încerca să adoarmă*”; etc.) și, mai ales, formula „*acelei bale*”, un dezacord evident, căci „*bale*” este substantiv feminin defectiv, admițând numai forma de plural, motiv pentru care adjectivul demonstrativ trebuia folosit și el în plural – deci „*acelor bale*”.

Asumându-mi riscul unei noi reacții orgolioase din partea domnului **Despina**, am să închei spunând că scriitura domniei-sale a cunoscut și perioade mai bune. Îi dorim să se regăsească.

Cea mai plăcută surpriză de la **NAUTILUS** a venit însă pe final. Ea se numește „**Așteptare**” și poartă semnătura lui **Andrei Zorilă**. E o tabletă a cărei lectură nu durează mult. N-am ce să reproșez acestui text, drept pentru care am să mulțumesc frumos autorului. Pur și simplu.

SRSFF deschide stagiunea de proză a lui septembrie abia în data de 15, cu un fragment din „**Uezen IV – Echilibrul lumilor**”, de **Ionuț Caragea**. Din simplul motiv că același fragment apăruse deja la **SFera Online** pe 10 septembrie, ne vom referi la el în conținutul respectivei publicații, tot astfel fiind socotită și în statistici.

- o [La Pocilga](#)
- o [O șansă pierdută](#)
- o [Supune-te fără teamă](#)
- o [Ultimele clipe sînt extrem de scumpe](#)

META

- o [Înregistrare](#)
- o [Autentificare](#)
- o [Flux intrări](#)
- o [Flux comentarii](#)
- o [WordPress.com](#)

Următoarea lansare a SRSFF are loc în ziua de 23 septembrie și este tot o restituire. Am citit pentru prima oară povestirea „[Lumea zăbrelelor de pușcărie](#)”, de **Victor Martin**, în iulie 2010 (într-o pagină din NAUTILUS care acum nu mai e accesibilă) și am scris despre ea în articolul „[Ficțiuni în miez de vară](#)”, postat pe blog în prima zi a următoarei luni. (Eram pe atunci mai puțin ocupat, mai conștient, mai puțin dezamăgit, mai puțin „crizat”). Nu am nimic de spus în plus față de acele aprecieri, așa că, dacă doriți să (re)citiți cele scrise în pomenitul articol, sunteți mai mult decât bine-veniți.

În ziua de 28 septembrie, SRSFF publică „[Faundtele](#)”, sub semnătura lui **Mihail Grămescu**. E un text ce subscrie science fiction-ului (post)apocaliptic, readucând în prim-plan tema catastrofei ecologice. Merită citit, măcar pentru literaritatea lui.

A patra piesă a lunii la SRSFF este tot o restituire, fiindcă „[90,14 și ceață, apoi întuneric, iar acum TU](#)”, de **Ben Ami**, a apărut în volumul „[AtelierKult – povestiri fantastice](#)”, prima antologie (noiembrie 2005) a cenaclului virtual păstorit de **Bogdan-Tudor Bucheru** și **Cătălin Sandu**, cu aportul celor de la **Millennium Press** (pe atunci) și sub bagheta antologatorului **Michael Häulică**. N-am să insist asupra puținelor greșeli de dactilografie, la care comentarii de pe site au făcut aluzie. Am să spun că textul prefigura povestirea precedentului „[an scifiant](#)”, „[Suspendați într-o rază de soare](#)” (21 decembrie 2010), care, iată, continuă să dețină prima poziție în lista celor mai citite articole publicate de SRSFF.

Singura piesă de ficțiune publicată în septembrie de Sfera Online este fragmentul „[Uezen XXI: Viața merge înainte](#)”, de **Ionuț Caragea**, la care ne-am referit și mai sus, în deschiderea stagiunii autumnale de la SRSFF. Vom spune că fragmentul are darul de a stârni curiozitatea. Și vom reitera ideea (am mai afirmat asta și despre alte fragmente ale ciclului) că edificiul literar din care face parte fragmentul se bucură de o scriitură îngrijită, atent revizuită, așa încât nu are rost să vorbim despre greșeli, pe care nici nu le-am căutat cu încordare, lăsându-ne furajați de curgerea lecturii. În pofida acestor neîndoielnice calități, reconstruirea scintilfictivă a dimensiunii deice, spirituale, a universului nu este în prezent în acord cu starea mea dominantă, așa încât, din păcate, lunec peste multe din trimiterile textului. Poate că voi avea cândva destulă vreme și răbdare să citesc întregul ciclu. Și să încerc să așez pe autor, după cum o merită, și înțelege după ce ne pricepem, într-o firidă ceva mai luminată a fantascienței de limbă română. Una peste alta, apreciem că fragmentul merită toată atenția cititorilor români de ficțiune speculativă.

HELION ON LINE

Laboratorul SF al revistei **HELION ON LINE** ne oferă o singură piesă inedită: „[Când Iadul asediază...](#)”, de **Mircea Boboc**. E o tabletă cu iz moralizator, la care mi-a plăcut în primul rând stilul cinematografic, desprins parcă din acele „*trailers*” de prezentare a jocurilor video. Finalul se potrivește, dând în vileag nehotărârea morală a adolescentului zilelor de acum printr-o replică esențialmente paradoxală: „*Hai că merg!* (La biserică. N.N.). *Numai nu deschide!*” Cele câteva izbucniri de exprimare vădit prețioasă („*șoapte răuvoitoare, de o încruntare auditivă ostentativă*”, „*fără de a-l nimeri*” (doar dacă „de”-ul nu e cumva în plus), „*voci infernale, pițigăiate, de o răgușire metalică sau distorsionate auditiv, bolborosite și aspațiale, supuse fondului sonor al urletelor de agonie*”) sau cele câteva greșeli mărunte de tastare („*Crezul nu l-a distrus până la capăt, pentru că nu conținea nimic epiator*” – unde trebuia „*expiator*”; „*Spurcate își sunt ispitele, nefârtate*” – unde trebuia „*îți sunt*”) contează, până la urmă, prea puțin în economia narației ca să contrabalanseze plăcerea lecturii.

GAZETA SF
Clubul SF 'Cygnus-Quasar' Suceava

Gazeta SF își începe rubrica de proză scurtă a lunii cu o piesă de mare densitate: „[Moartea stăpânului iluziilor](#)”, de **Liviu Radu**. E o parabolă despre alegerea momentului în care trebuie să ieși din scenă, când tu știi că s-a terminat (fiindcă vinul nu mai are gust, iar din jarul trupului de femeie n-a rămas decât strălucirea pur fenomenologică a unei pânze de Correggio), iar ceilalți încă mai cred în suprema ta autoritate, când încă îi mai poți uimi, când încă își stămpără foamea din carnea trupului tău care se frânge pentru ei, și încă își potolesc setea la izvorul sângelui tău care arde pentru ei, căci tu nu poți fi decât un mesia sau nimic. Dincolo de adâncimea simbolică a textului, trebuie să atragem atenția redacției fanzinului sucevean asupra unor mărunte greșeli de